

Usmernenie k obsahu a organizácii vzdelávania žiakov základných škôl počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020

1 Vymedzenie vzdelávacích obsahov

1.1 V období mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 sa obsah vzdelávania vymedzuje tak, že sa určujú:

- **Hlavné vzdelávacie oblasti**, medzi ktoré patria:
 - Jazyk a komunikácia
 - Matematika a práca s informáciami
 - Človek a spoločnosť
 - Človek a príroda
- **Komplementárne vzdelávacie oblasti**, medzi ktoré patria:
 - Človek a hodnoty
 - Človek a svet práce
 - Umenie a kultúra
 - Zdravie a pohyb

Všetky vzdelávacie oblasti sú vyjadrené prostredníctvom vyučovacích predmetov, obsiahnutých v rámcových učebných plánoch pre základné školy.

1.2 Vymedzenie vzdelávacích oblastí na hlavné a komplementárne **nevypovedá o hodnote predmetov** v rámci všeobecného vzdelávania. Rozdelenie zohľadňuje povahu predmetov a **možnosti súčasnej organizácie vzdelávania v domácom prostredí**. V dennom vzdelávacom režime žiakov majú obe skupiny vzdelávacích oblastí vyvážené zastúpenie, odlišuje sa však spôsob zadávania vzdelávacích aktivít, ako je uvedené v bode 1.6.

1.3 **Hlavné vzdelávacie oblasti** sa plánujú ako vzdelávacie aktivity, na ktoré sa vzťahuje **odporúčané časové vymedzenie indikatívnej záťaže v rámci dištančného vzdelávania žiakov** uvedené v bode 4.2.

1.4 **Obsah komplementárnych vzdelávacích oblastí** sa odporúča využívať **ako doplnkové aktivity nad rámec indikatívneho času vzdelávacej záťaže**, prípadne sa môže **integrovat'** do obsahu hlavných vzdelávacích oblastí (napríklad témy z oblasti Človek a svet práce sa môžu integrovat' s témami z oblasti Človek a príroda, témy zo vzdelávacej oblasti Človek a hodnoty sa integrujú s témami vo vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť).

1.5 Vyučovacie predmety, ktoré sú v základnej škole vyučované v rámci **voliteľných (disponibilných) hodín**, sa do vzdelávacích aktivít zaraďujú podľa zväženia základnej školy. Ak voliteľné (disponibilné) hodiny prehlbujú obsahy predmetov hlavných vzdelávacích oblastí, nie je potrebné ich v rámci dištančného vzdelávania vyučovať. Ak ide o druhý cudzí jazyk, o jeho vyučovaní počas dištančného vzdelávania rozhodne základná škola.

1.6 **Zadania pre žiakov na vypracovanie úloh**, ktoré sa zo strany učiteľov vyhodnocujú, **sa viažu výlučne na hlavné vzdelávacie oblasti**. Pre aktivity z komplementárnych vzdelávacích oblastí sa žiakom neurčujú zadania, ktoré musia žiaci plniť povinne.

1.7 V období mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020 sa všetky vyučovacie predmety, ktoré podľa rámcových učebných plánov pre základné školy patria do vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, zameriavajú najmä na **podporu čitateľskej gramotnosti, rozvoj jazykových kompetencií a komunikačné ciele**.

- 1.8 Vo vzdelávacej oblasti **Matematika a práca s informáciami** sa pozornosť venuje najmä vyučovaciemu predmetu **matematika**. Obsah vyučovania predmetu informatika sa môže zaraďovať ako súčasť komplementárnych vzdelávacích oblastí alebo sa môže integrovať do obsahu hlavných vzdelávacích oblastí v prípade, ak žiaci majú v rámci vzdelávania v domácom prostredí možnosť využívať informačno-komunikačné technológie.
- 1.9 Vo vzdelávacích oblastiach **Človek a spoločnosť** a **Človek a príroda** sa odporúča, aby vzdelávacie aktivity boli koncipované tak, že sa využijú prirodzené väzby medzi obsahmi predmetov z príslušnej vzdelávacej oblasti.

2 Práca s učivom

- 2.1 Pri plánovaní obsahu vzdelávania v hlavných vzdelávacích oblastiach sa odporúča sústrediť sa na **ťažiskové učivo daného ročníka a učivo, ktoré je nevyhnutnou podmienkou porozumenia učiva v nasledujúcom ročníku**. Vzhľadom na mimoriadne prerušenie vyučovania v školách **sa neočakáva, že si žiaci osvoja všetko predpísané učivo** vyplývajúce z vymedzených ročníkových výkonových štandardov štátnych vzdelávacích programov.
- 2.2 Štátny pedagogický ústav poskytne ku každej vzdelávacej oblasti odporučený **výber tém ťažiskového učiva**, ktorý tvorí prílohu tohto usmernenia. Pokiaľ učitelia tieto témy so žiakmi **už absolvovali**, v zostávajúcich týždňoch sa budú zameriavať na **ich prehlbovanie a opakovanie** a rozvíjanie komplexných nadpredmetových kompetencií žiakov. Pokiaľ ich so žiakmi **neabsolvovali**, odporúča sa tieto témy **zaradiť ako nové učivo iba v prípade, ak to podmienky umožňujú** (t. j. ak sú učitelia v on-line spojení so všetkými žiakmi). **V opačnom prípade je potrebné prezentáciu nového učiva** v rámci hlavných vzdelávacích oblastí **minimalizovať** a sústrediť sa na opakovanie, upevňovanie a prehlbovanie už prebraného učiva. Pred koncom školského roka 2019/2020 bude vydané usmernenie, ako sa s potenciálnou nerovnomernosťou v osvojení učiva vysporiadať v priebehu nasledujúceho školského roka.
- 2.3 V rámci dištančného vzdelávania sa na výučbu špecifických vyučovacích predmetov vzdelávacej oblasti **Špeciálnopedagogická podpora**, ktorá je určená žiakom so zdravotným znevýhodnením, **učivo nevymedzuje**. Pedagogickí zamestnanci, ktorí v rámci dištančného vzdelávania vzdelávajú žiaka so zdravotným znevýhodnením, zohľadňujú jeho individuálne špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby. Prioritou je upevňovanie a prehlbovanie nadobudnutých schopností, zručností a návykov žiakov.
- 2.4 Na výučbu žiakov **s mentálnym postihnutím a viacnásobným postihnutím s mentálnym postihnutím sa učivo nevymedzuje**. Pedagógovia, ktorí v rámci dištančného vzdelávania vzdelávajú žiakov s mentálnym postihnutím, sa podľa možností zameriavajú predovšetkým na opakovanie a utvrdenie prebraného učiva.

3 Organizácia vzdelávacích aktivít

- 3.1 Počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách sa vzdelávanie realizuje **dištančnou formou**, ktorej konkrétnu podobu si základná škola zvolí podľa podmienok jej žiakov a pedagogických zamestnancov (využívanie on-line platforiem, telefonickú komunikáciu, poštovej komunikácie alebo inej formy doručovania a prijímania úloh a zadaní žiakom). Základná škola podľa dostupných možností zabezpečí **prístup všetkých žiakov ku vzdelávaniu** aj v čase mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách, rešpektujúc opatrenia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky pri ohrození verejného zdravia.

- 3.2 Za odporúčanú organizáciu vzdelávania na úrovni základných škôl sa považuje **týždenný rozvrh** založený na striedaní jednotlivých vzdelávacích oblastí s príslušnými vyučovacími predmetmi, zostavený podľa podmienok a možností školy.
- 3.3 Týždenný rozvrh zostavuje **triedny učiteľ**, ktorý zároveň **koordinuje distribúciu vzdelávacích aktivít** žiakom a ich zákonným zástupcom.
- 3.4 Pre **prvé štyri ročníky** sa odporúča v rámci **jedného dňa kombinovať dve hlavné vzdelávacie oblasti**, pričom vzdelávacia oblasť Jazyk a komunikácia by mala mať každodenné zastúpenie.
- 3.5 **Vo vyšších ročníkoch** (od piateho do deviateho ročníka) sa odporúča pre každý deň v týždni určiť **samostatne jednu z hlavných vzdelávacích oblastí alebo kombinovať dve vzdelávacie oblasti**.
- 3.6 Aktivity z komplementárnych vzdelávacích oblastí sa odporúča organizovať tak, aby boli súčasťou denného programu žiakov **nad rámec času indikatívnej týždennej vzdelávacej záťaže**.
- 3.7 Pokiaľ je vyučovanie založené na využívaní on-line platforiem, odporúča sa, aby sa úlohy a aktivity z **hlavných vzdelávacích oblastí** posielali žiakom **jedenkrát denne v dohodnutom čase** (optimálne v rozmedzí medzi 8:00 – 16:00). Ak nie je vyučovanie založené na využívaní on-line platforiem, doručovanie úloh, materiálov a aktivít žiakom sa určí na jeden deň v týždni.
- 3.8 Námety a aktivity pre **komplementárne vzdelávacie oblasti** sa odporúča posielat' jedenkrát v týždni, pričom sa zohľadňuje skutočnosť, že prostredníctvom nich sa zabezpečuje vyrovnanosť a vyváženosť denných aktivít žiakov.
- 3.9 Odporúča sa, aby jednotliví pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci mali vyhradený čas na konzultácie (telefonické, on-line) so žiakmi a ich zákonnými zástupcami.

4 Indikatívna týždenná záťaž žiakov základných škôl pri dištančnom vzdelávaní

- 4.1 **Indikatívna záťaž žiakov** počas dištančného vzdelávania v sebe **zahŕňa všetky povinné vzdelávacie aktivity žiakov** (čas, strávený on-line vyučovaním, resp. inou formou vyučovania; čas, potrebný na vypracovanie úloh, ktoré sú zadávané či distribuované žiakom počas on-line vyučovania, telefonicky, e-mailom alebo v papierovej forme; čas, strávený samoštúdiom).
- 4.2 V jednotlivých ročníkoch základnej školy sa vzdelávanie pre **všetky hlavné vzdelávacie oblasti** plánuje tak, aby bol dodržaný tento rozpis **indikatívnej týždennej záťaže žiakov**:

Ročník	Rozsah hodín výučby
1. – 3.	5 – 8 h/týždenne
4. – 5.	8 – 10 h/týždenne
6. – 7.	10 – 15 h/týždenne
8. – 9.	12 – 15 h/týždenne

- 4.3 Do indikatívnej záťaže **nie je započítaný čas**, ktorý žiaci venujú aktivitám vymedzeným v rámci komplementárnych **vzdelávacích oblastí**. Komplementárne vzdelávacie aktivity sú plánované tak, aby pre žiakov neboli záťažou.

5 Komplexnosť vzdelávacích aktivít

- 5.1 Čas venovaný hlavným a komplementárnym vzdelávacím oblastiam plní hlavnú funkciu výchovy a vzdelávania poskytovaného školským systémom. **Do dištančného vzdelávania sa v súčasnom režime nezaraďuje plnenie výchovných programov mimoškolského vzdelávania zabezpečovaného školskými klubmi detí.**

- 5.2 Pedagogickí zamestnanci školských klubov detí, pedagogickí asistenti, školskí špeciálni pedagógovia, školskí logopédi a odborní zamestnanci, pôsobiaci na základnej škole majú byť súčasťou „učiteľských tímov“ pripravujúcich komplexné východiská na zabezpečenie vzdelávacích aktivít žiakov počas dištančného vzdelávania. Môžu byť tiež tímovými učiteľmi (pomocnými učiteľmi) a podporiť učiteľa, koordinujúceho vzdelávanie žiakov v jednej triede pri tvorbe rozvrhu a distribuovaní materiálov pre žiakov.
- 5.3 Školskí špeciálni pedagógovia, pedagogickí asistenti a odborní zamestnanci zároveň poskytujú podporu a asistenciu učiteľom a zákonným zástupcom žiakov pri prispôbovaní vzdelávacích aktivít individuálnym a špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám žiakov, pri tvorbe alebo úprave učebných materiálov. V spolupráci so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie zabezpečujú dostupnosť kompenzačných pomôcok hlavne pre žiakov so zdravotným postihnutím a žiakov s vývinovými poruchami učenia. Ide len o také kompenzačné pomôcky a postupy, na ktoré bol žiak počas školského roka zvyknutý.

6 Vyhodnocovanie vzdelávania

- 6.1 Hodnotenie žiakov sa realizuje v súlade s [Usmernením na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie, spôsobenej prerušením vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020](#).
- 6.2 Riaditeľ základnej školy zabezpečí základnú evidenciu a uchovanie informácií o organizácii a realizácii dištančného vzdelávania v jednotlivých triedach, aby sa na ich základe dali **vykonať opatrenia pre pokračovanie vzdelávania v nasledujúcom školskom roku**. Hlavnou súčasťou tejto evidencie sú správy predmetových komisií a metodických združení o výsledkoch výchovno-vzdelávacieho procesu v hlavných vzdelávacích oblastiach v jednotlivých triedach.
- 6.3 Riaditeľ školy zabezpečí, aby súčasťou evidencie o realizácii dištančného vzdelávania boli aj individuálne vzdelávacie programy žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí sa vzdelávajú v školskej integrácii v prípade, že došlo k ich zásadnej úprave.
- 6.4 Najneskôr do 31. augusta 2020 riaditeľ základnej školy vypracuje **stručnú písomnú správu o realizácii školského vzdelávacieho programu počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania**. Správa bude obsahovať opis zmien, ktoré nastali v dôsledku mimoriadnej situácie, vrátane informácií o organizácii vzdelávania, jeho obsahu a spôsobe hodnotenia žiakov v jednotlivých predmetoch. So správou následne oboznámi Rada školy. Správa bude priložená k Správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2019/2020.